

Isa

Chapter 29

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

שָׁנָה	עַל-	שָׁנָה	סָפוּ	דָּוִד	חָנָה	קִיּוֹת	אַרְיֵאל	אַרְיֵאל	הוּי	1
taun	tumrap-	taun	tambahnana	Dawud	papan-pacawisan	kitha	Arièl	Arièl	adhuh	
H8141		H8141	H5595	H1732	H2583	H7151	H0740	H0740	H1945	
							יִנְקָפוּ:	חַיִּים		
							dipun-lampahi	riaya		
								H2282		

Bilai Ariel, Ariel, kutha papan pakemahane Dawud! Tuan gumanti taun riyaya cikben terus-terusan dianakake.

וְהִיְתָה	וְאֵנִיָּה	תִּאֲנִיָּה	וְהִיְתָה	לְאַרְיֵאל	וְהִצִּיקוּתִי	2
lan-dados	lan-sesambat	prihatos	lan-wonten	tumrap-Arièl	lan-kawula-ndesek	
H1961	H0592	H8386	H1961	H0740	H6693	
				כְּאַרְיֵאל:	לִי	
				kados-Arièl	tumrap-Kawula	
				H0740		

Ingsun bakal damel rupeking Ariel, satemah wong padha sesambat lan ngadhuh-adhuh, lan kutha iku bakal kaya prapen tumrap Ingsun.

עָלִיף	וְצִרְתִּי	עָלִיף	כְּדוֹר	וְחִנְיָתִי	3
tumrap-panjenengan	lan-kawula-ngepung	tumrap-panjenengan	ngubengi	lan-kawula-kemah	
				H2583	
מִצְרֵת:	עָלִיף	וְהִקְיִמֹתִי	מִצֵּב		
benteng-benteng	tumrap-panjenengan	lan-kawula-ngadegaken	kalayan-papan-jagi		
H4694			H4674		

Ingsun bakal kekemah ana ing sakehing keblat ngepung sira, lan damel panggung-panggung pajagan kanggo mepetake sira, apadene bakal ngedegake pager-pager kanggo ngepung sira.

וּמַעְפָּר	תְּדַבְּרִי	מֵאֲרֵץ	וְשִׁפְלֵת	4	
lan-saking-lebu	panjenengan-ngandika	saking-bumi	lan-panjenengan-dipun-asoraken		
H6083	H1696	H0776	H8213		
מֵאֲרֵץ	כְּאֹב	וְהִיָּה	אֲמַרְתֶּךָ	תִּשָּׁח	
saking-bumi	kados-roh-lelembut	lan-dados	pangandikan-panjenengan	dipun-endhekaken	
H0776	H0178	H1961	H7817		
	תִּצְפֹּקֶיךָ:	אֲמַרְתֶּךָ	וּמַעְפָּר	קוֹלֶךָ	
	ngrikik	pangandikan-panjenengan	lan-saking-lebu	swanten-panjenengan	
	H6850		H6083		

Ing kono sira bakal ngesorake awakira lan sira banjur nywara saka sajroning bumi, tembung-tembungira keprungu lambat-lambat saka ing sajroning lebu; swaranira unine bakal kaya swaraning arwah saka ing sajroning lemah, tuwin tembung-tembungira bakal keprungu kayadene bisik-bisik saka ing sajroning lebu.

עבר ויכמין זריד המון רק כאבק והיה 5
 ingkang-liwat lan-kados-sekam mengсах-panjenengan kathah alus kados-lebu lan-dados
[H4671](#) [H1851](#) [H0080](#) [H1961](#)

פחאם: לפתע והיה עריצים המון
 dumadakan ing-sekedhap lan-dados tiyang-ingkang-ambek-siya kathah
[H6597](#) [H6621](#) [H1961](#) [H6184](#)

Nanging sakehe wadya-balane mungsuhira bakal sirna ilang kaya awu kang lembut, lan sakehe wong kang prakosa gumunggung bakal dadi kaya mrambut kang mawut kabur. Amarga dumadakan ing sakedhep netra,

וקול וברעש ברעם תפקוד צבאות והיה מעם 6
 lan-swanten lan-lindhu kalayan-gludhug dipun-tilik Ingkang-Mahakuwaos Yéhuwah saking
[H7494](#) [H7482](#) [H3068](#)

אוכלה: אש ולהב וסערה סופה גדול
 ingkang-nglahap geni lan-urubing lan-angin-barat prahara ingkang-ageng
[H0398](#) [H0784](#) [H3851](#)

sira bakal ndeleng rawuhe Sang Yehuwah Gustine sakehing tumitah kang sinartan ing gludhug, lindhu lan swara kang ngedab-edabi, sinartan ing lesus lan prahara lan sinartan ing geni kang memangsa nganti gusis.

הגוים כל- המון ליילה חזון כחלום והיה 7
 para-bangsa sedaya- kathahipun dalu wahyu kados-impèn lan-dados
[H3605](#) [H3915](#) [H2377](#) [H2472](#) [H1961](#)

צביה זכאים על- אריאל וכל-
 tiyang-ingkang-perang-lawan-nipun lan-sedaya- Arièl tumrap- ingkang-perang-nglawan
[H6633](#) [H3605](#) [H0740](#) [H6633](#)

לה: והמציקים ומצרתה
 tumrap-piyambakipun lan-ingkang-ndesek lan-beteng-nipun
[H6693](#)

Sakehing wadya-balane para bangsa kang perang nglawan Ariel, lan sakehe wong kang merangi kutha iku dalah baluwartine tuwin para wong kang ngrupeki bakal kaya impèn lan kaya wahyu ing wanci bengi;

וריקה והקיץ אוכל והנה הרעב יחלם כאשר והיה 8
 lan-kosong lan-tangi nedha lan-lah tiyang-luwe ngimpi kados-anggenipun lan-dados
[H7386](#) [H6974](#) [H0398](#) [H2009](#) [H7457](#) [H1961](#)

והנה והקיץ שתה והנה הצמא יחלם וכאשר נפש והנה
 lan-lah lan-tangi nginum lan-lah tiyang-ngelak ngimpi lan-kados-anggenipun nyawanipun
[H2009](#) [H6974](#) [H8354](#) [H2009](#) [H6771](#) [H5315](#)

הגוים כל- המון יהיה כן שוקקה ונפשו עיה
 para-bangsa sedaya- kathahipun dados mekaten ngorong lan-nyawanipun sayah
[H3605](#) [H1961](#) [H8264](#) [H5315](#) [H5889](#)

ס: ציון: רר על- הצבאים
 (s) Sion Redi tumrap- ingkang-perang-nglawan
[H6726](#) [H2022](#) [H6633](#)

kayadene wong luwe kang ngimpi lagi mangan, bareng tangi wetenge isih kothong, utawa kayadene wong ngelak kang ngimpi lagi ngombe, bareng tangi nyatane isih sayah, gorokane isih ngelak, kaya mangkono bakal kadadeane sakehe wadya-balane para bangsa kang perang nglawan gunung Sion.

יִין	וְלֹא-	שָׁכְרוּ	וְשִׁעוּ	הַשְׁתַּעֲשִׂעוּ	וּתְמָהוּ	הַתְּמָהֶמְהוּ	9
anggur	nanging-boten-kalayan	mendem	lan-wuta	wuta-piyambak	lan-aneh	gumun	
H3196	H3808	H7937			H8539	H4102	

שָׁכָר:	וְלֹא	נָעוּ
minuman-keras	nanging-boten-kalayan	sempoyongan
H7941	H3808	H5128

padha gumun kalawan kebak kaeraman, mripatmu cikben merem lan wuta! Padha mendema, nanging ora marga saka anggur, padha mumeta, nanging ora marga saka arak!

תִּרְדֵּמָה	רוּחַ	יְהוָה	עֲלֵיכֶם	נִסָּךְ	כִּי-	10
sare-kepati	roh	Yéhuwah	tumrap-panjenengan-sedayay	dipun-esokaken	awit-	
H8639	H7307	H3068				

וְאֵת-	הַנְּבִיאִים	אֶת-	עֵינֵיכֶם	אֶת-	וַיַּעֲצֵם
lan-	para-nabi	-	mripat-panjenengan-sedayay	-	lan-meremaken
H0853	H5030	H0853		H0853	

כֶּסֶה:	הַחֲזִים	רְאִשֵׁיכֶם
dipun-tutupi	para-panyingid	sirah-panjenengan-sedayay
H3680	H2374	

Awit Pangeran Yehuwah wus ndadekake kowe padha turu kepati; mripatmu -- yaiku para nabi -- wus kaeremake lan raimu -- yaiku para wong sidik -- wus dikrudhuki.

הַסֵּפֶר	כָּדָבְרֵי	הַכֹּל	חֲזוֹת	לְכֶם	וְתָדוּרֵי	11
kitab	kados-tembung-tembung	sedayanipun	wahyu	tumrap-panjenengan-sedayay	lan-dados	
H1697		H3605	H2380		H1961	

אֶל-	אֹתוֹ	וַיִּנָּוּ	אֲשֶׁר-	הַחֲתוּם
dhateng-	piyambakipun	dipun-paringaken	ingkang-	ingkang-dipun-cap
H0413	H0853	H5414		H2856

זֶה	נֹא-	קָרָא	לְאָמֹר	(הַסֵּפֶר)	[הַסֵּפֶר]	יִדְעֶ
punika	sumangga-	wacanen	ngandika	(kitab)	[kitab]	tiyang-ingkang-mangertos
H2088	H4994	H7121	H0559			H3045

הוּא:	חֲתוּם	כִּי	אוֹכֵל	לֹא	וְאָמַר
piyambakipun	dipun-cap	awit	kawula-saged	boten	lan-dipun-ngandikakaken
H1931	H2856		H3201	H3808	H0559

Tumrap kowe kabeh wangsit iku mau kabeh kayadene isining buku kang disegel, manawa iku kawenehake marang wong kang bisa maca kalawan dikandhani: "Iku wacanen," wong mau bakal mangsuli: "Aku ora bisa maca, awit buku iku kasegel,"

לְאָמֹר	סֵפֶר	יִדְעֶ	לֹא-	אֲשֶׁר	עַל	הַסֵּפֶר	וַיִּנָּוּ	12
ngandika	kitab	ngertos	boten-	tiyang-ingkang	dhateng	kitab	lan-dipun-paringaken	
H0559		H3045	H3808				H5414	

ס	סֵפֶר:	יִדְעֵתִי	לֹא	וְאָמַר	זֶה	נֹא-	קָרָא
(s)	kitab	kawula-ngertos	boten	lan-dipun-ngandikakaken	punika	sumangga-	wacanen
		H3045	H3808	H0559	H2088	H4994	H7121

lan manawa buku iku kawenehake marang wong kang ora bisa maca kalawan dikandhani: "Iki wacanen," wong iku bakal mangsuli: "Aku ora bisa maca."

תְּזָהּ הָעַם נְגִישׁ כִּי יַעַן אֲדֹנָי נוֹאמֵר
punika bangsa nyedhaki awit amargi Gusti lan-dipun-ngandikakaken
[H2088](#) [H5066](#) [H3282](#) [H0136](#) [H0559](#)

13

רַתֵּב וְלִבּוֹ כְּבֹדוֹנִי וּבִשְׁפָתָיו בְּפִיו
tebih nanging-manahipun ngluhuraken-Kawula lan-kalayan-lambenipun kalayan-cangkemipun
[H7368](#) [H3513](#) [H8193](#) [H6310](#)

אֲנָשִׁים מִצְוֹת אֲתִי יִרְאֵתֶם וְתָתִי מִמֶּנִּי
manungsa prentah dhateng-Kawula ajrihipun lan-dados saking-Kawula
[H0376](#) [H4687](#) [H0853](#) [H3373](#) [H1961](#)

מִלְמַדָּה:
ingkang-dipun-apalaken
[H3925](#)

Sarta Pangeran wus ngandika mangkene: “Ing sarehne bangsa iki sowan kalawan cangkeme lan ngluhurake Ingsun kalawan lambene, mangka atine ngedohi Ingsun, tuwin anggone ngabekti marang Ingsun iku mung marga saka prentahing manungsa kang diapalake,

הַפִּלֵּא תְּזָהּ הָעַם- אֶת- לְהַפְלִיא יוֹסֵף הַנְּנִי לָכֵן
mujijat punika bangsa- - supados-nindakaken-mujijat terus lah-Kawula pramila
[H6381](#) [H2088](#) [H0853](#) [H6381](#) [H3254](#) [H2009](#)

14

וּבִינֵת וּבִינֵת חֻכְמָיו חֻכְמָת וְאֶבְרָה וּפְלֵא
lan-pangertosanipun tiyang-wicaksananipun kawicaksananipun lan-sirna lan-elok
[H0998](#) [H2450](#) [H2451](#) [H0006](#) [H6382](#)

ס תִּסְתַּר: נְבִיּוֹ
(s) dipun-singidaken tiyang-pinter-ipun
[H5641](#) [H0995](#)

mulane lah Ingsun bakal nandukake bab-bab kang elok marang bangsa iki, kaelokan kang ngedab-edabi; kawicaksanane para wonge kang wicaksana bakal ilang, tuwin kapinterane para wonge kang pinter bakal ndhelik.”

רַעְיָה לְסִתָּר מִיְהוָה הַמַּעֲמִיקִים הוּי
rancangan supados-nyingidaken saking-Yéhuwah tiyang-ingkang-minggah-jero adhuh
[H6098](#) [H5641](#) [H3068](#) [H6009](#) [H1945](#)

15

וּמִי רֹאנִי מִי וְנִאמְרוּ מַעֲשֵׂיהֶם בְּמַחְשָׁב וְתָתִי
lan-sinten ningali-kita sinten lan-piyambakipun-matur pandamelipun ing-peteng lan-dados
[H4310](#) [H7200](#) [H4310](#) [H0559](#) [H4639](#) [H4285](#) [H1961](#)

יִוְדַעְנוּ:
ngertos-kita
[H3045](#)

Bilai wong kang ndhelikake rancangane kalawan primpen ana ing ngarsane Sang Yehuwah, kang panggawe-panggawene dilakoni ana ing pepeteng kalawan ngucap: “Sapa kang sumurup kita lan sapa kang niteni kita?”

אֲוִי- יִחַשֵׁב תִּיָּצֵר כְּחֹמֶר אֶם- הַפְּכֶכֶם
dipun-anggep tukang-kundi kados-lempung menawi- anggenipun-panjenengan-walik
[H2803](#) [H3335](#) [H2017](#)

16

עֲשֵׂנִי לָא לְעִשְׂהוּ מַעֲשָׂה יֵאמֵר
ndamel-kawula boten dhateng-ingkang-ndamel-nipun damelaning dipun-ngandikakaken
[H3808](#) [H4639](#) [H0559](#)

הַבֵּין: לָא לְיוֹצְרוֹ אֲמַר וְיִצֵּר
ngertos boten dhateng-ingkang-mbentuk-nipun ngandika lan-barang-ingkang-dibentuk
[H0995](#) [H3808](#) [H3335](#) [H0559](#) [H3336](#)

Kapriye ta dene kowe kok padha mbolak-mbalikake samubarang kabeh? Apa lempung iki kena dianggep padha karo kundhi, satemah kang digawe bisa pratela bab kang gawe: “Dudu wong iku kang gawe aku,” lan apa kang diwangun bisa ngandhakake bab kang mangun: “Wong iku ora ngreti apa-apa?”

לְבָרְמָל	לְבָנוֹן	וְשָׁב	מִזְעָר	מִעֵט	עוֹד	הַלּוֹא-	17
H3759	H3844	H7725	H4213	H4592	H5750	H3808	
dados-kebon-woh	Libanon	lan-wangsul	sakedhik-sanget	sakedhik	taksih	punapa-boten-	
			וְחָשַׁב:	לְיָעַר	וְהִכְרַמְל		
			H2803	dipun-anggep	dados-wana	lan-kebon-woh	
					H3759		

Rak mung kurang sadhela, anggone Libanon bakal salin dadi kebon wowohan, lan kebn wowohan bakal kaanggep alas?

וּמְאָפֵל	סֵפֶר	דִּבְרֵי-	הַחֲרָשִׁים	הַהוּא	בְּיוֹם-	וְשָׁמְעוּ	18
H0652		H1697	H2795	H1931	H3117	H8085	
lan-saking-peteng	kitab	tembung-tembung-	tiyang-budheg	punika	ing-dinten-	lan-mireng	
			וְנִגְלִי:	עוֹרִים	עֵינֵי	וּמִחֲשָׁדָה	
			H7200	ningali	tiyang-wuta	mripatipun	
					H5787	lan-saking-pepeteng	
						H2822	

Ing wektu iku para wong budheg bakal padha krungu tetembungan-tetembungan saka ing sawijining kitab, lan marga saka wus luwar saka ing kalimengan tuwin pepeteng mripate para wong wuta bakal ndeleng.

אָרָם	וְאֶבְיוֹנֵי	שְׂמֵחָה	בֵּיתָהּ	עֲנָוִים	וְיִסְפּוּ	19
H0120	H0034	H8057	H3068	H6035	H3254	
manungsa	lan-tiyang-mlarat	kabingahan	ing-Yéhuwah	tiyang-andhap-asor	lan-nambahi	
			וְנִגְלִי:	יִשְׂרָאֵל	בְּקִדּוֹשׁ	
			H1523	bingah-bingah	Israel	ing-Ingkang-Mahasuci
					H3478	H6918

Para wong kang nandhang sangsara ana ing Pangeran Yehuwah bakal saya banget anggone asuka-suka, lan para wong miskin kang ana ing satengahe para manungsa bakal asurak-surak awit saka Kang Mahasuci, Gusti Allahe Israel!

וְנִכְרְתִי	לֵץ	וְכִלְהָ	עָרִיץ	אֶפֶס	כִּי-	20
H3772	H3887	H3615	H6184	H0656		
lan-dipun-punggel	tiyang-ingkang-moyoki	lan-telas	tiyang-ingkang-ambek-siya	sirna	awit-	
			וְאָוֶן:	שְׂקָדִי	כֹּל-	
			H0205	kalepatan	tiyang-ingkang-nggegoleki-	sedaya-
					H8245	H3605

Sabab wong kang santosa-gumunggung bakal ora ana lan tukang memecok bakal sirna, sarta sakehe wong kang duwe kekeparepan ala bakal kamusnakake,

וְלִמּוֹכִיחַ	בְּדָבָר	אָדָם	מִחֲטִיאֵי	21
H3198	H1697	H0120	H2398	
lan-tumrap-ingkang-nggugat	kalayan-tembung	manungsa	tiyang-ingkang-ndadosaken	
	ס	בְּתֵהוּ	וַיִּטֶן	יִקְשֹׁן
	(s)	tiyang-bener	ing-kosong	lan-narik
	H6662	H8414	H5186	H6983
				masang-jiretan
				ing-gapura
				H8179

yaiku para wong kang anggere bae ngarani wong liya nindakake kaluputan ana ing sawijining prakara, kang masangi kala jiret marang wong kang srengen ana ing gapura, sarta kang ngono-ngono wong bener awewaton kang ora-ora.

אֲשֶׁר ing kang	יַעֲקֹב Yakub H3290	בֵּית griya	אֶל- dhateng- H0413	יְהוָה Yéhuwah H3068	אָמַר dipun-ngandikakaken H0559	כֹּה- mekaten- H3541	לָכֵן pramila	22
עֲתָה sapunika H6258	וְלֹא lan-boten H3808	יַעֲקֹב Yakub H3290	יְבוּשׁ isin H0954	עֲתָה sapunika H6258	לֹא- boten- H3808	אַבְרָהָם Abraham H0085	אֶת- - H0853	פָּדָה sampun-nebus H6299
							יַחֲוֹרוּ: pucet H2357	פָּנִיו pasuryanipun H6440

Awit saka iku mangkene pangandikane Pangeran Yehuwah Gusti Allaha para tedhake Rama Yakub, yaiku kang wus ngluwaru Rama Abraham: “Wiwit saiki Yakub ora bakal kawirangan maneh lan raine ora bakal pucet maneh.

בְּקִרְבּוֹ ing-tengahipun H7130	יָדַי tanganipun-Kawula H3027	מַעֲשֵׂה damelaning H4639	יְלָדָיו anak-anakipun H3206	בְּרֵאתוֹ nalika-mirsani H7200	כִּי awit	23
קָרוֹשׁ Ingkang-Mahasuci H6918	אֶת- - H0853	וְהִקְדִּישׁוּ lan-piyambakipun-nyucekaken H6942	שְׁמִי asma-Kawula H8034	יִקְדִּישׁוּ piyambakipun-nyucekaken H6942		
		יַעֲרִיצוּ: piyambakipun-ngajrih-ajrihi H6206	יִשְׂרָאֵל Israel H3478	אֱלֹהֵי Gusti-Allahipun H0430	וְאֶת- lan- H0853	יַעֲקֹב Yakub H3290

Sabab nalika wong-wong mau, yaiku turune Yakub, padha ndeleng apa kang katindakake dening astaningSun ana ing satengahe, banjur bakal padha nucekake asmaningSun; bakal padha nucekake Kang Suci, Gusti Allaha Yakub, lan bakal padha gumeter ana ing ngarsane Gusti Allaha Israel;

יְלֻמְדוּ- sinau- H3925	וְרוֹנְנִים lan-tiyang-ingkang-ngedumel H7279	בֵּינָה pangertosan H0998	רוּחַ roh H7307	תֵּיעַר- tiyang-ingkang-kesasar- H8582	וְיִדְעוּ lan-ngertos H3045	24
					לְקַח: piwulang H3948	

para wong kang pikirane kesasar, bakal padha oleh pangreten, lan para wong kang grundelan bakal padha tanpa piwulang.”